

Asumisen uudet tuulet hankkeen Vesannon kansalaispaneelin suositukset

Khall 26.10.2026
350/10.04.00/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Pia Harmokivi, pia.harmokivi@vesanto.fi, 044 282 5590

Asumisen uudet tuulet maakuntien rajoilla on vuosina 1.9.2024–31.8.2026 toteutettu kehittämishanke, joka etsi uusia ja kestäviä asumisratkaisuja maaseudulle. Hanke oli kolme maakunnan (Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo) yhteinen hanke, johon osallistui 20 kuntaa.

Hankkeen rahoitti EU:n maaseuturahasto ja Keski-Suomen ELY-keskus ja sen budjetti oli 736 493 euroa. Hanketta hallinnoi Pihtiputaan kunta.

Tuotoksena hankkeessa olivat muun muassa valtakunnallinen maaseutuasumisen strategiamalli, 17 kunnan uudet asumisen ideat ja niistä kehitetyt konseptit sekä Asumisen opas, johon on koottu käytännön työkaluja, toimintamalleja ja esimerkkejä maaseudun ja pienten kuntien asumisen kehittämiseen.

Vesannolla järjestettiin kansalaispaneeli Vesannon konseptin Torpparikylän kehittämisestä. Kansalaispaneelissa satunnaisotannalla valittu joukko tavallisia kansalaisia kokoontuu perehtymään ja keskustelemaan päätöksenteon tai valmistelun asialistalla olevasta kysymyksestä ja tekemään tätä koskevia suosituksia. Paneeliin osallistui kahdeksan panelistia.

”Kansalaispaneelin tehtävänä oli tuottaa 5–10 perusteltua suositusta Vesannon Torpparikylän käynnistämiseen ja kehittämiseen huomioiden kunnan talouden asettamat reunaehdot.

1. Rakennetaan ensin 4-5 torppaa pienillä ja järkevillä neliöillä vuokratorkiksi tai Asumalla omaksi -torpiksi kunnan tai vuokratoyhtiön rakennuttamana. Sen jälkeen voidaan laajentaa erikokoisiin omistustorppiin tai uusiin vuokratorkpiin.
2. Tarjotaan kerralla hyvää. Ei lähdetä käsijarru päällä liikkeelle, vaan tehdään rohkeasti ja kunnolla. Satsataan hyvin tehtyihin rakennuksiin ja tilasuunnitteluun.
3. Tarjotaan Torpparikylän myötä kokeiluympäristö maalla asumiseen eli tapa oppia elämään maalla.
4. Suunnitellaan Torpparikylä yhteisöllisyyttä tukevaksi ja mahdollistavaksi.
5. Suunnataan Torpparikylä ihmisille, jotka haluavat elää turvallisesti ja laadukkaasti osana yhteisöä. Ei niinkään tavoitella korkeaa elintasoa, vaan hyvää ja tavallista parempaa elämisen laatua. Ei myydä taloja, vaan elämäntapaa.
6. Tehdään huolellinen markkinatutkimus, jonka pohjalta määritellään selkeät markkinoinnin kohderyhmät jatkoa ajatellen.

7. Panostetaan kutsuvaan visuaaliseen identiteettiin, rakennetaan tarinaa ja satsataan erottuvaan markkinointiin. Lähetetään entisille vesantolaisille kirje, jossa kutsutaan kokeilemaan asumista Vesannolla Torpparikylässä tai pieni Vesanto-henkinen paketti.
8. Satsataan Torpparikylän rinnalla myös "autiotalojen" markkinointiin ja pyritään saamaan jo olemassa olevia rakennuksia asumiskäyttöön.
9. Palkataan Vesannon kunnalle autiotaloagentti/maallemuuttoagentti kartoittamaan vähällä käytöllä olevia taloja, kannustamaan omistajia talojen vuokraamiseen/myymiseen ja markkinoimaan niitä eteenpäin sekä myös Torpparikylän markkinointiin.
10. Vesannon uusi asumisen malli yhdistää Torpparikylän kehittämisen ja vähällä käytöllä olevien vanhojen talojen asumisen mahdollisuudet.

Näiden suositusten toteuttamisella Vesanto madaltaa Torpparikylän kehittämisen myötä maaseudulle muuttamisen kynnystä. Ihminen voi ensin kokeilla maalla asumista vuokralla Torpparikylässä ja siirtyä sitten asumaan kauemmas maaseudulle. Kahden näkökulman malli tunnistaa ihmisten tarpeet ja maaseutuasumisen kehittämisen tarpeet. Malli konkretisoi, tukee ja vie eteenpäin Vesannon tuoretta kuntastrategiaa. Malli kirkastaa Vesannon vahvuudet muista pienistä kunnista erottautumisen näkökulmasta kuntamarkkinoinnin lähtökohdaksi."

Kunta on jo tarttunut kansalaispaneelin toiseen esitykseen maallemuuttoagentin palkkaamisesta. Talousarvioon on laskettu 50 % työpanos vuonna 2027.

Vaikutusten ennakkoarviointi:
ei

Esittelijä kunnanjohtaja Harmokivi Pia

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja esittää kunnanhallitukselle, että se

1. keskustelelee kaikista suosituksista;
2. hyväksyy kahden vuoden määräaikaisen maallemuuttoagentin palkkaamisen 50 % vuoden 2027 talousarvioon.

Päätös